

Sendt hjem med igangsatt fødsel

Jeg ser ofte at igangsetting av fødsel diskuteres i mediene. Som et innspill til denne debatten og diskusjoner om pasientsikkerhet, vil jeg her fortelle hvilke følger slik behandling fikk for meg og min familie.

Engelsk oversettelse av hele artikkelen på www.tidsskriftet.no

Natt til 21. mai 2009 fødte jeg en jente som ble påført hypoksisk-iskemisk hjerneskade ved Kvinneklivnikken, St. Olavs hospital. Jeg hadde et normalt svangerskap frem til ni dager etter termin, da fødselen ble igangsatt med misoprosol (Cytotec). Jeg fikk senere vite at denne medisinen hadde ført til overstimulering av livmoren, noe som gjorde at barnet mitt ble alvorlig sykt. Det som skulle vært en gledens dag, ble en sorgens dag. Jeg vet nå at uforsvarlig behandling ble gitt, og at hjerneskaden hos datteren min lett kunne vært unngått.

Som en gravid kvinne i møte med norsk helsevesen forventet jeg å få den beste behandlingen. Jeg forventet også å få vite hva som skjedde med kroppen min. Jeg var spesielt sårbar, ikke bare fordi jeg var gravid, men også fordi jeg hadde en dramatisk fødsel bak meg. Begge gangene fikk jeg Cytotec for å sette i gang fødselen, første gangen 16 dager og denne gangen ni dager etter termin. Min første datter er frisk fordi vi var heldige den gangen. Men så heldig var ikke hennes lille søster.

Siden jeg aldri ble fortalt hvor farlig Cytotec kunne være for meg og barnet mitt, trodde jeg at det var trygt å reise hjem. Da jeg spurte, sa nemlig legen det. Jeg fikk vite at sykehuset ikke hadde en seng til meg, men jeg fikk aldri vite at medisinen ble brukt utenom godkjent indikasjon eller at andre fødeavdelinger i Norge overvåker de gravide kvinnene i sykehuset, når fødselen er igangsatt med Cytotec. Jeg lurer da på når det egentlig ville passet for helsepersonellet

å fortelle meg nettopp dette, for jeg ville aldri samtykket til denne behandlingen.

Lille Tales første møte med verden ble en 72-timers helkroppsnedkjøling og respirator i stedet for mors bryst. Hva gjorde min Tale for å fortjene dette? Hadde ikke dette sykehuset råd til å overvåke dem som fikk igangsatt fødselen? Hvorfor måtte jeg få denne billige behandlingen, når jeg bor i verdens rikeste land? Med hvilken rett, og på hvilket grunnlag, bestemte St. Olavs hospital hva som var best for meg og mitt barn? *Kan dere se meg i øynene og fortelle meg det?* Hva mener St. Olavs er en fullgod og sikker oppfølging av en gravid kvinne som får igangsatt fødselen? Hvorfor er det ingen andre sykehus i Norge som har våget å sende hjem kvinnene etter at de har fått Cytotec?

I en rapport om igangsetting av fødsel utgitt fra Kunnskapscenteret i 2009, skrevet med «ekspert hjelp» fra St. Olavs hospital, står det at fastsittende morkake og blødning etter fødsel kan være en alvorlig komplikasjon av Cytotec. Dette hadde tidligere skjedd med meg. Hvorfor kunne ikke ekspertene brukt sin kunnskap, slik at jeg kunne blitt passet på bedre, og Tale ville vært frisk? Var kunnskapsrapporten bare en akademisk øvelse? Hvordan kan det være mulig at ekspertene ved sykehuset ikke tok inn over seg de forferdelige skjebnene denne behandlingen har ført til, som beskrevet av for eksempel Marsden Wagner i 2004? *Hvordan kunne de la meg og mitt ufødte barn reise fra sykehuset?*

På grunn av disse spørsmålene klaget jeg

på flere sider av behandlingen. To år senere konkluderte Helsetilsynet med at «ambulant oppfølging etter induksjon med Cytotec og andre prostaglandiner er uforsvarlig». De ba St. Olavs hospital slutte å sende hjem kvinner som får igangsatt fødselen. Politiet henla saken, for sjefen i Helsetilsynet mente den ikke var alvorlig nok.

Jeg er rasende over at sykehuset ikke har vedgått skyld for det som skjedde. Jeg er rasende fordi jeg ikke lenger kan jobbe som før, mens de ansvarlige – *uansvarlige!* – personene er blitt belønnet med nye stillinger og større ansvar i helsevesenet. I NRK Puls 30.3. 2009 sa leger fra St. Olavs hospital at i Trondheim får kvinnene selv velge om fødselen skal settes i gang. Men de tiet om at kvinnene skulle sendes hjem.

På grunn av denne katastrofale behandlingen er Tale nesten blind, får mat i en sonde gjennom huden og vil trolig aldri kunne klare å styre en elektrisk rullestol. Hun skriker i spasmen fra cerebral parese. *Min datter*. Som skulle ha spist selv, smilende, med maten utover ansiktet. Som kunne ha ropt i fryd over den første turen på trehjulssykkelen. Som kunne løpt mot meg i glede når jeg henter henne i barnehagen.

Som kunne ha snakket med meg, nå.

Hvis bare hun var blitt født på et annet sykehus.

Mamma

Mottatt 3.7. 2011 og godkjent 4.8. 2011. Medisinsk redaktør Erlend Hem.